

Bilag 3: Evaluering af borgerbudgetterne i Svendborg Kommune

Baggrund og formål med evalueringen

Plan- og Lokalsamfundsudvalget har ønsket en evaluering af borgerbudgetterne i Svendborg Kommune. Evalueringen er baseret på data om aktivitet og økonomi fra 2019-2024 samt erfaringer fra 2024.

Formålet med evalueringen er at belyse implementeringen af borgerbudgetter i kommunens lokalområder, med fokus på to hovedområder:

1. At understøtte udviklingen af lokalområderne gennem konkrete projekter.
2. At styrke den demokratiske samtale og borgerinddragelse i beslutningsprocesserne.

Hvad er borgerbudgetterne?

Borgerbudgetterne er økonomiske rammer, stillet til rådighed for projekter i lokalområderne. Processen er borgerdrevet, hvor borgerne selv fastsætter kriterier, indsamler forslag og stemmer om projekterne. Formålet er at fremme lokalt engagement, nærdemokrati og netværksdannelse, samt at skabe ansvarsfølelse for lokalområderne.

Resultater og analyse

Projektaktivitet og gennemførelse

- **2019-2023:**
 - 132 projekter blev bevilliget, med en gennemsnitlig bevilling på 24.000 kr. pr. projekt.
 - 81 % af projekterne er gennemført, og gennemførelsesprocenten kan nå 88 %, hvis de sidste 9 uafsluttede projekter bliver færdige.
- **2024:**
 - Der blev uddelt midler til 61 projekter med en gennemsnitlig bevilling på 35.000 kr. pr. projekt.
 - Med yderligere 14 projekter under behandling forventes det samlede antal projekter at nå ca. 75, med en gennemsnitlig bevilling på 33.000 kr.

Projekttyper og prioriteringer

En analyse af 2024-projekterne viser følgende kategorier:

- **Arrangementer og aktiviteter (34 %):** F.eks. ungdomscaféer, bydelsfestivaler, nabohjælp, og gadefester.
- **Natur- og udearealer (33 %):** F.eks. legepladser, stier, badefaciliteter og byrum.
- **Fælles- og foreningshuse (25 %):** F.eks. indretning af bydelshuse, musikanlæg, og værktøj.
- **Formidling (8 %):** F.eks. infotavler, kulturkalendere, og bøger.

Denne fordeling afspejler borgernes interesser og behov, hvor sociale aktiviteter og forbedringer af fysiske omgivelser prioriteres højt. Lokalrådene har generelt modtaget flere ansøgninger end midler (se tabel 1), hvilket indikerer stor interesse og engagement.

Tabel 1: Ansøgninger, bevillinger og beslutningsmodel pr. lokalområde i 2024

Lokalområde	Midler til rådighed (kr.)	Ansøgninger			Projekt-bevillinger		Beslutningsmodel
		Antal	Beløb (kr.)	% af midlerne	Antal	Beløb (kr.)	
5700 Vest	300.000	6	360.000	120 %	4	300.000	Afstemning, fysiske stemmesedler
Forum 5762	117.291	15	237.417	202 %	8	117.291	Jury med medlemmer fra delområder
Gudmekongens land	200.000	11	375.034	188 %	9	200.000	Jury med medlemmer fra delområder
Skårup	283.500	9	476.277	168 %	9	271.500	Afstemningsmøde
Stenstrup Lunde Kirkeby*	276.001	12	222.502	81 %			Lokalrådets borgerbudgetgruppe
Svendborgsund	300.000	5	468.000	156 %	4	275.000	Lokalrådets bestyrelse
Svendby-puljen	650.000	22	882.518	136 %	16	650.000	Afstemning, digital
Sydtåsinge	164.500	6	241.233	147 %	4	138.233	Lokalrådets bestyrelse
Thurø*	200.000	12	361.108	181 %			Lokalrådets bestyrelse
Tved	100.000	2	200.000	200 %	1	100.000	Afstemningsmøde

*Stenstrup Lunde Kirkeby og Thurø er i gang med at behandle ansøgninger fra december 2024.

Demokratiske processer

Lokalrådene har valgt forskellige beslutningsmodeller (jf. tabel 1), hvilket påvirker borgerbudgetternes demokratiske potentiale:

1. Bestyrelsesbeslutninger:

- Anvendes i fire lokalområder.
- Stiller krav til gennemsigtighed og kommunikation for at sikre legitimitet.

2. Jury-modeller:

- Anvendes i to lokalområder.
- Muliggør repræsentation af forskellige grupper og sikrer en bredere inddragelse.

3. Afstemningsmodeller:

- Anvendes i fire lokalområder.
- Sikrer høj gennemsigtighed og borgerinddragelse, men kræver flere ressourcer.

Afstemningsmodeller giver den største borgerinddragelse, men jury-modeller kan være et godt kompromis mellem ressourcer og demokrati.

Administrativ støtte

I 2024 screenede administrationen alle projekter for at sikre, at de opfyldte kriterier og juridiske krav. Dette understøttede samtidig lokalrådene i beslutningsprocessen og var med til at forbedre projektkvaliteten.

En ny digital inddragelsesplatform, **deltag.svendborg.dk**, blev introduceret i 2024. Platformen skaber gennemsigtighed i beslutningsprocessen og har potentiale til at effektivisere borgerinddragelse, særligt i afstemningsmodeller. Flere lokalråd har vist interesse i at anvende platformen fremover.

Konklusion

Evalueringen peger på, at borgerbudgetterne har været en succes i Svendborg Kommune, både i forhold til at udvikle lokalområderne og styrke nærdemokratiet.

- Projektgennemførelsen er høj, og der er potentiale for yderligere forbedringer gennem fortsat administrativ støtte.
- Kategoriseringen af projekter viser, at borgerne værdsætter aktiviteter og forbedringer, der styrker fællesskaber og lokale omgivelser.
- De demokratiske processer varierer, og der er behov for at støtte lokalrådene i at balancere ressourcer og borgerinddragelse. Jury-modeller og afstemningsmodeller er særligt relevante.
- Digitale værktøjer som deltag.svendborg.dk kan styrke gennemsigtighed og effektivitet.

Anbefalinger

1. **Videreudvikling af digitale værktøjer:** Implementér deltag.svendborg.dk bredere for at styrke gennemsigtighed og borgerinddragelse.
2. **Fokus på jury-modellen:** Fremhæv jury-modellen som et kompromis mellem ressourceforbrug og borgerinddragelse, men motiver til brug af afstemningsmodeller, hvor ressourcerne tillader det.
3. **Fortsat administrativ støtte:** Fortsæt med rådgivning og screening for at sikre kvaliteten af projekterne og styrke lokalrådenes kapacitet.